

اندرو وینسنت

نظریه‌های دولت

ترجمه دکتر حسین بشیریه

پرونده Vincent Andrew ...
Theories of the ...
State ...

شماره ۰۰۰۸۷

نظریه‌های دولت

پیشگفتار مترجم

اندرو وینست

ترجمه دکتر حسین بشیریه

نشرنی

پیشگفتار مترجم

کتاب نظریه‌های دولت نوشته اندرو وینسنت، استاد دانشگاه کاردیف در ویلز، انگلستان به بررسی برخی از مهمترین نظریات درباره یکی از مهمترین مفاهیم در اندیشه سیاسی غرب می‌پردازد. از آنجا که معمولاً در همه جا اندیشه سیاسی به صورتی تاریخی بررسی می‌شود و شیوه بررسی موضوعی در آن چندان رواج نیافته است، باید از آثاری همانند اثر حاضر استقبال کرد. با این حال حیطة وسیع و ابهام موضوع این کتاب از یک سو و نحوه برخورد نویسنده با نظریات از سوی دیگر، زمینه برخی انتقادات اساسی را بر آن به دست می‌دهد. مقصود مترجم از این گفتار طرح برخی از انتقادات کلی از دیدگاه روش‌شناسی است.

مهمترین ایرادی که بر چنین کتابی می‌توان گرفت، به‌گزینش معیارهای طبقه‌بندی تئوریه‌ها مربوط می‌شود. نفس دلایل‌گزینش چنین معیارهایی و توجیه آنها نیازمند بحثی اساسی در روش‌شناسی است که نویسنده اصلاً بدان نپرداخته است. وی معیارهای مبهمی درباره طبقه‌بندی تئوریه‌ها در ذهن دارد و آنها را مسلم می‌انگارد، یعنی اینکه دست کم آنها را آشکارا ابراز نمی‌کند. چنین به نظر می‌رسد که نویسنده مآلاً بیشتر به طبقه‌بندی تاریخی تئوریه‌ها می‌پردازد تا به طبقه‌بندی ماهوی و از این رو هم نظریات تداخل پیدا می‌کنند و هم شیوه بررسی موضوعی مخدوش می‌شود. ظاهراً نویسنده در مؤخره کتاب کوشیده است که این خلاء بحث روش‌شناسی را پر کند و از این رو تأکید می‌کند که هدف او بررسی تئوریه‌های تجویزی دولت بوده است، لیکن تأخیر در توجه به این مبحث موجب بررسی طبقات مختلف نظریات دولت، چه تجویزی و چه توصیفی،

فهرست مطالب

پیشگفتار مترجم	۵
۱. ماهیت دولت	۱۵
پیشگفتار	۱۵
ویژگیهای صوری دولت مدرن اروپایی	۴۱
دولت، جامعه، جماعت، ملت، حکومت	۴۴
مفاهیم هم خانواده با مفهوم دولت	۵۹
نظریه پردازی در باره دولت	۷۰
نتیجه گیری	۷۶
۲. نظریه دولت مطلقه	۷۷
پیشگفتار	۷۷
حاکمیت مطلقه	۸۶
دولت مطلقه و نظریه های مالکیت	۹۹
حق الهی و دولت مطلقه	۱۰۶
مصلحت دولت و دولت مطلقه	۱۱۲
نظریه شخصیت و دولت مطلقه	۱۱۷
نتیجه گیری	۱۲۰
۳. نظریه دولت مشروطه	۱۲۳
پیشگفتار	۱۲۳

۱۳۰	منشاء نظریه دولت مشروطه
۱۴۴	نظریه‌های محدودیت و پراکندگی اقتدار
۱۷۶	دگرگونی منظم و تداوم ارزشها
۱۷۸	نتیجه‌گیری
۴. نظریه اخلاقی دولت	
۱۸۳	پیشگفتار
۱۸۳	متافیزیک و نظام فلسفی هگل
۱۸۹	فرد و جهان اجتماعی
۱۹۵	اشکال دولت
۱۹۹	دولت بیرونی
۲۰۳	دولت سیاسی
۲۰۶	دولت اخلاقی
۲۰۹	نتیجه‌گیری
۲۱۵	
۵. نظریه طبقاتی دولت	
۲۲۱	پیشگفتار
۲۲۱	نظریه طبقاتی دولت در اندیشه مارکس و انگلس
۲۲۷	گرامشی: نظریه پرداز روبنا
۲۴۲	ساختارگرایی و دولت
۲۵۰	نتیجه‌گیری
۲۵۶	
۶. نظریه کثرت‌گرایان در باره دولت	
۲۶۵	پیشگفتار
۲۶۵	انواع نظریات کثرت‌گرایانه
۲۷۵	آزادی و گروه‌های اجتماعی
۲۸۱	مسئله حاکمیت
۲۸۸	مسئله شخصیت حقیقی گروهها
۲۹۵	

۳۰۴	دولت کثرت‌گرا
۳۱۱	نتیجه‌گیری
۳۱۳	۷. آیا اصلاً نیازی به نظریه دولت وجود دارد؟
۳۲۳	پی‌نوشتها
۳۲۹	کتابشناسی
۳۴۱	فهرست راهنما

دولت چیست؟ این پرسش یکی از ساده‌ترین و در عین حال مهم‌ترین پرسش‌هایی است که در مبحث سیاست طرح می‌شود. پاسخ آن نیز می‌تواند به همان اندازه مهم یا ساده‌اندیشانه باشد. استدلال اصلی کتاب حاضر این است که فهم (مفهوم) دولت، لازمه درک اندیشه سیاسی و سیاست در قرن‌های نوزدهم و بیستم است. حتی آن دست از مفاهیم فکری مانند مارکسیسم یا آنتروپوسم که سخت به دولت تاخته‌اند، باز هم درباره اهمیت و معنای آن حقیقتاً به تأمل پرداخته‌اند. در واقع باید گفت که امروزه علمای سیاسی و اغلب نظریه‌پردازانی که دیدگاهی مارکسیستی دارند، در پی کشف دوباره (مفهوم) دولت برآمده‌اند. این بدان معنا نیست که پیش از این مفهوم دولت به کناری نهاده شده بود، بلکه باید گفت که به دلایل چندی مفهوم دولت در محافل علمی کشورهای انگلیسی زبان در طی قرن بیستم متروک مانده بود. شکست آنکه کاهش علاقه به مفهوم دولت همزمان با افزایش چشمگیر نقش و کارکرد عملی دولت صورت گرفته است. البته باید تأکید کرد که در فرانسه، آلمان و ایتالیا مفهوم دولت همچنان مورد